

hvori den kom frem i Fjor — det blev jo sagt — skal jeg dog erindre om, at efter at Loven var vedtagen her i Landstinget, væsentlig i den Stikelse, hvori den daværende Justitsminister havde forelagt den, og var gaaet over til Folketinget, er der til Folketinget kommet talrige Henvendelser ogsaa fra handlende og industridrivende, som paa det bestemteste have fræbedt sig, at Tingene bleve ordnede paa den Maade, som det var foreslaaet i Regeringslovsforslaget, fordi de isaa, at det vilde gøre hele den Forretningsmaade saa overmaade preker og vanstelig og nøde dem til at sætte deres Priser op, hvad der dels vilde være stadeligt for deres Forretning i og for sig, men hvad der navnlig i høj Grad vilde være stadeligt for Menigmand. Men jeg tror ikke, vi behøve at tillægge det saa megen Betydning, om der er nogle industridrivende, der klage paa den ene Side, og andre industridrivende, der klage paa den anden Side — de industridrivende klage vel altid. Vi skulle jo her i Rigsdagen træffe en Ordning, som virkelig er fornuftig, og som kan tilfredsstille i Hovedsagen og ramme det Djemed, man virkelig vil ramme. For øvrigt finder jeg mig ved det ærede Medlems Udtalelser foranlediget til at minde om, at enhver Ting jo kan misbruges. Naar det ærede Medlem nu med stærke Farver stildrede de Ulemper, der kunne komme af Salg paa Afbetaling eller Afdragshandeler, og naar det ærede Medlem gav os et Referat af Salg af Bordknive eller Gaster eller saadan noget (S i l l i n g: Bordknive!) Naa, Bordknive, og stildrede hvorledes vedkommende var bleven alvorlig skaaeren med disse Bordknive, saa vil jeg sige, at naturligvis kan den Slags Ting jo indtræde. Er det ærede Medlem ikke bekendt med, at der er noget, der hedder Nagerfarle, der forlange 100 eller 200 pCt. af fattige Folk, men skal det føre til at forhøje Pengelaaen mod Rente i et Samfund? Ja, det har man en Gang været inde paa. Man har betragtet det at tage Rente af uulaante Penge som noget, der baade var ugudeligt og i og for sig Nager, selv mod en lav Rente. Men det er Verden dog forlængst kommen ud over. Nu anser man det for en god Ting, at der er Institutter i et Samfund, hvor den Mand, der trænger til Driftskapital og Kapital i det hele taget, kan saa Penge til Laans mod rimelig Rente. Og hvad specielt Nagerlovgivningen angaar, ere vi jo her i Danmark gaaede til at ophæve Straffen for Nager undtagen ved Ullaan i faste Gjendomme, hvor det er uden praktisk Betydning. Og hvorfor? Ja, det

er ifølge en Betragtningmaade, der væsentlig falder sammen med det, som har bevirket, at jeg i Fjor var Modstander af Regeringens Lovforslag, og som vel ogsaa har bevirket, at Folketinget er gaaet med til dette, nemlig den, at ved den Slags kunstige Foranstaltninger, som blot føre til Processer og atter Processer, kommer man til at skade de Folk, man netop ønsker at gavne. Hvorfor ophævede man Straffen for Nager? Fordi det viste sig at Debitorerne blot bleve meget værre stillede derved. I Stedet for at betale 10 pCt. kom de til at betale 20 pCt. indirekte paa en eller anden Maade. Derfor have vi maattet ophæve den Slags Ting uagtet vi alle ere Fjender af Nager og gerne ville ramme den; og den Slags unaturlige Foranstaltninger eller Foranstaltninger, der ikke kunne gennemføres i et Samfund, saaledes at man opnaar det Resultat, man tilfigter, skal man afholde sig fra i Særdeleshed, naar man kommer til at gøre saa stærkt Indgreb i Kontraktfriheden. Ganste vist maa jeg erkende, at der i Folketingets Forslag, saaledes som det foreligger fra Folketinget, gøres et Indgreb i Kontraktfriheden, men det reducerer sig dog væsentlig til det, at naar Sælgeren gør Brug af sin Ret til at tage Tingen tilbage, saa skal han holde Tingen til Indløsning for Køberen i 3 Maaneder, og det er virkelig ikke noget stort Indgreb. Manden har jo ikke kunnet regne paa at have den Ting eller bruge den Ting. Han har taget den for at redde sine Penge, fordi han ikke troede, at de vare sikrede tilstrækkelig. Han tager altsaa Tingen, og man siger da til ham: Du maa ikke disponere over Tingen, men du skal beholde den i dit Bærg i 3 Maaneder, for i den Tid skal Køberen kunne saa Tingen, naar han kommer med de forfaldne Afdrag. Det er jo det Indgreb, man gør. Det er en saa simpel Ordning, at derom maa man kunne blive enig. Men jeg forstod ogsaa den sidste ærede Taler saaledes, at han eventuelt vilde være med til en saadan Ordning og ikke som andre Talere gif ud fra, at det var ganste betydningsløst over for de Personer, vi vilde sikre.

Stilling: Jeg maa give det ærede Medlem Ret i, at der til Folketinget indkom et Andragende fra et Antal industridrivende, men det var kun en enkelt Klasse, nemlig Fortepianofabrikanterne, som ønskede Forandring i en enkelt Paragraph af Lovforslaget. Dertil indskrænkede det sig. For Resten maa jeg tillade mig at gøre den Bemærkning, at de industridrivende klage ikke